

BEZPIECZEŃSTWO EKONOMICZNE

Bogdan WÓJTOWICZ

Tomasz NALEPA

WSPÓŁDZIAŁANIE AGENCJI DS. INWESTYCJI OBRONNYCH Z ADMINISTRACJĄ RZĄDOWĄ NA RZECZ ROZWOJU INWESTYCJI NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKI

Słowa kluczowe: Administracja Rządowa, Agencja ds. Inwestycji Obronnych (AIO), współdziałanie, nauka o bezpieczeństwie, koncepcja, inwestycje obronne

STRESZCZENIE

W artykule przedstawiono wybrane problemy dotyczące wypracowania nowej koncepcji współdziałania Agencji ds. Inwestycji Obronnych z administracją rządową na rzecz rozwoju inwestycji obronnych na terytorium kraju. Zagadnienia te zostały poruszone w aspekcie ewentualnego powstania nowej Agencji ds. Inwestycji Obronnych. Zaproponowano formułę współdziałania w szerokim zakresie oraz zwrócono uwagę na potrzebę stworzenia odpowiedniego poziomu tej kooperacji opartej na nauce o bezpieczeństwie.

Wstęp

W zasadzie, nie ma innej drogi jak dobrze rozumiane współdziałanie w ramach administracji rządowej dla dobra rozwoju inwestycji obronnych na terytorium kraju. Teza ta nie budzi żadnych wątpliwości, pozostaje jedynie wprowadzić w tym obszarze tę tezę do praktycznego działania.

Zaprojektowany wcześniej pomysł sformowania nowej Agencji tj. Agencji ds. Inwestycji Obronnych¹ niesie za sobą konieczność podjęcia współdziałania oparte-

¹ Zob. B. Wójtowicz, T. Nalepa, *Nowoczesne zarządzanie obronnymi inwestycjami sojusznicy i Unii Europejskiej*, „Wiedza Obronna. Kwartalnik TWO” 2013, nr 1, s. 45-70.

go na europejskich zasadach w ramach administracji rządowej na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa i obronności państwa.

Według Barbary Kozuch² współdziałanie to działanie, pracowanie wspólnie z kimś, pomaganie komuś w jakiejś działalności. Wyróżniamy dwa rodzaje współdziałania, tj.:

- 1) współpraca, czyli działania związane z nastawieniem kooperatywnym oraz z oczekiwaniem wzajemności;
- 2) konfrontacja, czyli działania polegające na rywalizacji lub walce, przybierające w praktyce różne formy konkurowania.

Profesor B. Kozuch podkreśla, iż współdziałanie w grupie przedsiębiorstw ma na celu konkurowanie, tyle że z przedsiębiorstwami spoza danej grupy.

Współpraca jest więc ważnym wyznacznikiem postępu. Toteż należy pamiętać, że państwo stanowi nadrzędną wartość i trzeba odejść od tzw. *Polski resortowej*, gdzie nie ma miejsca na dobrze rozumianą – współpracę. Obecnie konieczne jest podjęcie wysiłku zmierzającego do osiągnięcia silnego poczucia państwowości. Wspomina o tym w swej książce Piotr Stawecki, *należy dodać, że marszałek Piłsudski, jeszcze przed ukazaniem się dekretu z 6 sierpnia 1926 r., przewidywał, że połączenie stanowiska ministra spraw wojskowych i Generalnego Inspektora nie może trwać długo. Mimo tej konstatacji pełnił on te dwie funkcje prawie przez dziewięć lat aż do śmierci. Nie próbował legisylatywnie określić hierarchicznych stosunków między ministrem a generalnym inspektorem. W zakres jego prac, po ustaleniu szczegółowej organizacji najwyższych władz wojskowych, wchodziły również współpraca z urzędami państwowymi i instytucjami społecznymi. Dawalo mu to pełnię uprawnień dowódczych i możliwości przystosowania armii podczas pokoju do potrzeb wojny. W praktyce jego pozycja w państwie była kluczowa*³.

Problem właściwej współpracy wyrasta zatem na kluczowe ogniwo i jest znamienny dla współczesnych dziejów krajowego przemysłu obronnego oraz dowódczej struktury organizacyjnej Sił Zbrojnych RP. Od wielu lat polski przemysł obronny walczy o większe zdolności marketingowe i zarządzania, co jest niezbędne, aby liczyć się na arenie globalnej. Jednakże w tym celu trzeba obrać kurs na uzyskanie bardzo dobrej kondycji finansowej przez nowego konsolidatora krajowego przemysłu obronnego, jakim stał się Polski Holding Obronny (PHO). Niezależnie od tego nowego zamierzenia należy podkreślić, że zaistniałe spory pomiędzy resortami natychmiast nie znikną. Można podać w tym miejscu przykład offsetu, który nie-

² B. Kozuch, *O współdziałaniu. Dlaczego trzeba i warto współdziałać*, <http://www.isp.uj.edu.pl/documents/2103800/58f23e0d-4f68-413f-b947-9f86f31691da> (dostęp: 2013.10.29).

³ P. Stawecki, *Wojsko Marszałka Józefa Piłsudskiego*, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 2004, s. 37.

mal zawsze stanowił przedmiot nieporozumień pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej a Ministerstwem Gospodarki. Według większości ekspertów *Podstawowym instrumentem rekompensującym wydatki ponoszone przez Skarb Państwa RP w związku z zakupami uzbrojenia i sprzętu wojskowego za granicą jest offset, czyli wymuszona kooperacja pomiędzy podmiotami krajowymi a zagranicznym dostawcą uzbrojenia i sprzętu wojskowego*⁴. W 2012 roku MON podjął działania na rzecz przeniesienia offsetu do swojego resortu, podczas gdy pomysł ten wydaje się być wielce kontrowersyjnym. Najwyższy czas zmienić filozofię myślenia, iż do NATO nie wstąpił tylko MON. Do Sojuszu wstąpiła Rzeczypospolita Polska. Zatem nie ma żadnych wątpliwości, że Rada Ministrów powinna decydować o tym, co stanowi o podstawowych interesach bezpieczeństwa państwa.

Dotychczas była spółka BUMAR nie potrafiła wykorzystać doświadczeń zdobytych w przeszłości, a które były zastosowane w polskim przemyśle okrętowym. Dobrym przykładem może być chociażby Morska Stocznia Remontowa S.A. w Świnoujściu (MSR). Dodatkowym jej atutem było korzystne usytuowanie, mając na uwadze wszystkie polskie stocznie remontowe, *MSR należała do tych przedsiębiorstw branży remontowej, które kryzys związany z transformacją gospodarczą i reorientacją rynkową dotknął najmocniej. Przez kilka lat była bliska bankructwa. Firma wydobyla się z zapaści, dzięki realizacji opracowanego w roku 1998 programu restrukturyzacji, opartego na wylanianiu z pierwotnego organizmu przedsiębiorstwa spółek, nie związanych ściśle i bezpośrednio z zasadniczą działalnością stoczni. Zmniejszono w ten sposób zatrudnienie, unikając zwolnień grupowych i związanych z tym kosztów. Istotnym elementem zmian stało się wdrożenie nowoczesnego, informatycznego, zintegrowanego systemu wspomagającego zarządzanie, co pozwala lepiej panować nad kosztami i efektywnie wdrażać nowoczesne rozwiązania technologiczne. Efektem tych przedsięwzięć było uzyskanie w roku 1999, po raz pierwszy od kilku lat, dodatniego wyniku finansowego*⁵.

W tym celu powinny zostać zawarte odpowiednie zapisy w zadaniach poszczególnych resortów i instytucji z nowo utworzoną Agencją, które określą obszary przyszłej kooperacji. Możliwości mogą obejmować np. zaawansowane rozwiązania technologiczne, prace badawczo-rozwojowe (B+R) oraz inne obszary wspólnego zainteresowania.

⁴ Ministerstwo Gospodarki, Departament Programów Offsetowych, *Vademecum Offsetowe*, Warszawa 2009, s. 1.

⁵ J. Dudziak, P. Kuciewicz, J. Litwin, S. Skrzypiński, H. Spigarski, *Polski przemysł okrętowy, Polish Shipbuilding Industry 1945-2000*, Biblioteka Okrętowca Wydawca: „Okrętownictwo i Żegluga” Sp. z o.o. Gdańsk 2000, s. 210.

Należy podkreślić, że Agencja ds. Inwestycji Obronnych (dalej: AIO) byłaby instytucją o charakterze kolektywnym w zakresie technologii obronnych oraz korzystałaby z utalentowanej i doświadczonej polskiej kadry przy nadzorze nad wytwarzaniem wyrobów światowej klasy.

Generalnie oczekuje się na stworzenie nowych, konkretnych ram współdziałania. Rządowe podmioty podzielają pogląd poszukiwania nowych form współdziałania. Dlatego też współdziałanie stanowi istotny nośnik dla podnoszenia poziomu bezpieczeństwa państwa. Zatem z niecierpliwością czekamy na ważne decyzje i na możliwość zbadania obszarów, w których będziemy mogli zaspokoić potrzeby narodu w aspekcie obronności.

Wprowadzenie do utworzenia nowych relacji współdziałania

Przynależność Rzeczypospolitej Polskiej do NATO i UE wymusza stworzenie przejrzystych i skutecznych form współdziałania. Nasz kraj powinien intensywniej wspierać współpracę transatlantycką po stronie Europy. Spoglądając na Stany Zjednoczone, dostrzegamy, że to państwo w pełni podtrzymuje swoje zobowiązania dotyczące bezpieczeństwa euro-atlantyckiego. Zasadniczym orężem amerykańskiej niepodległości jest Marynarka Wojenna USA. Właśnie ten rodzaj sił zbrojnych jest integralnym składnikiem amerykańskiej władzy i siły, który ma ogromny wkład w budowanie współpracy transatlantyckiej. Współpraca ta ma przekładać się w utrzymanie pokoju światowego i także przyczyniać się w stabilizowaniu ciągle rozwijającej się globalizacji. Musimy pamiętać o tym w Polsce. Należy pamiętać o demonstrowaniu swojej bandery nie tylko na Morzu Bałtyckim, ale i dalej, przy jednoczesnym stosowaniu doktryny „out of sea-area”. Oczywiście trudno porównywać się z takim mocarstwem jak USA, ale trzeba iść naprzód z trendami prac badawczo-rozwojowych, które są prowadzone przez amerykańskich uczonych oraz ekspertów. Tylko w ten sposób można budować postęp i stwarzać młodzieży szansę na uczestnictwo w stosownych programach innowacyjnych. Wspaniałym przykładem po stronie amerykańskiej jest chociażby ostatnio zwodowany super nowoczesny niszczyciel typu ZUMWALT. Okręt ten zbudowany został w technologii *stealth* i przystosowany do atakowania celów lądowych. Wąlor ten powinien przyświecać programowi rozwojowemu Marynarki Wojennej RP, tzn. większą uwagę powinno przywiązywać się do budowy okrętów obrony wybrzeża, czy też pozyskania okrętów podwodnych, których zadaniem byłoby niszczenie celów lądowych.

Jednakże, żeby osiągnąć tak wypracowane zamierzenia, trzeba sformować skuteczne instytucje, które byłyby zdolne do utworzenia nowych relacji współdziałania.

Mogłyby być one zarazem pewnego rodzaju efektywnym łącznikiem pomiędzy kluczowymi resortami działającymi na rzecz rozwoju własnego przemysłu obronnego.

Polska, będąc liczącym się państwem w Unii Europejskiej i posiadając ponad 500 km dostępu do morza, może przyczynić się do jeszcze większej roli polegającej na stałym wzmacnianiu środków budowy zaufania w akwenie Morza Bałtyckiego. W naszej ocenie, jeśli Polska chce odgrywać coraz ważniejszą rolę w NATO i UE, chroniąc przy tym własne interesy, rolę, która jest z radością przyjmowana na arenie międzynarodowej, to odpowiedź brzmi: zdecydowanie tak. Polska potrzebuje nowych relacji współdziałania pomiędzy formowanymi agencjami a administracją rządową. Takim impulsem mogłaby być Agencja ds. Inwestycji Obronnych. Stanowiłaby ona nową jakość w tych relacjach, co na pewno przełożyłoby się na skuteczniejszy rozwój krajowego przemysłu obronnego.

Udział Polski w przedsięwzięciach Sojuszu Północnoatlantyckiego stanowi realizację zobowiązań wynikających z Traktatu Północnoatlantyckiego, które Polska przyjęła na siebie w związku z przystąpieniem do NATO. Spektrum zaangażowania naszego kraju w wypełnianiu podjętych zobowiązań i współpracy z Sojuszem jest bardzo szerokie, dotyczy bowiem sfery politycznej, militarnej i gospodarczej. Podobnie tę sprawę postrzegają Niemcy, a międzynarodowa operacja w Afganistanie stała się u progu kończącej I dekady XXI wieku najważniejszym zagadnieniem podczas debat dotyczących niemieckiej polityki zagranicznej. Przykładem tego jest wypowiedź Angeli Merkel, która traktuje, iż *Operacje zbrojne w Afganistanie, prowadzone wspólnie z naszymi partnerami z Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, są konieczne. Chodzi w nich o to, by zapewnić światu międzynarodowe bezpieczeństwo oraz ochronić zdrowie i życie tutaj, w Niemczech, przed międzynarodowym terroryzmem*⁶.

Przykład stanowiska Kanclerza Niemiec nie jest przypadkowy, ponieważ może być wzorem dla Polski traktowania współdziałania administracji rządowej tego państwa oraz utrzymywania priorytetu linii polityki władz niemieckich jako sprawę ponadpartyjną.

Istotnym aspektem członkostwa Polski w UE, chociażby z gospodarczego punktu widzenia jest fakt, że polskie przedsiębiorstwa stały się pełnoprawnymi podmiotami wielonarodowego, zintegrowanego rynku unijnego. Wraz z uzyskaniem członkostwa w UE, Polska stała się beneficjentem wielu programów pomocowych. Na uwagę zasługuje fakt wykorzystania przez podmioty 7 Programu Ramowego

⁶ S. Kornelius, *Pani Kanclerz Angela Merkel*, Wydawnictwo FILIA, Grupa Termedia Sp. z o.o., Wydanie I, Poznań 2013, s. 164.

(7 PR), Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) oraz AGIS Prevention of fight against crime (Zapobieganie i zwalczanie przestępczości)⁷.

Solidne współdziałanie pomiędzy AIO a innymi podmiotami administracji rządowej gwarantem silnej pozycji Polski

W celu zmaksymalizowania efektywności zarządzania oraz zminimalizowania kosztów administracyjnych wskazanym jest budowanie właściwych relacji podnoszących poziom współdziałania. W tym przypadku AIO byłaby odpowiednim ogniwem, a nawet w pewnym rodzaju katalizatorem pomocnym w odejściu od Polski tzw. *resortowej* i zapoczątkowania budowy swego rodzaju *państwowości* naszego kraju.

Konieczność osiągnięcia odpowiedniego poziomu współpracy pomiędzy AIO a innymi podmiotami administracji rządowej stanowi o właściwej relacji w ramach współdziałania. Też tę uzasadniają poniższe przesłanki.

Po pierwsze, istotna jest rola struktur agencyjnych w państwie we wspieraniu poszczególnych resortów dla potrzeb doskonalenia gospodarczo-obronnego kraju. Przy założonej decentralizacji zarządzania, jak również w przypadku udzielania wsparcia przedsiębiorcom – płynna kooperacja na szczeblu najwyższym usprawni np. proces podejmowania decyzji. Nowe podejście do spraw zarządzania otwóży nowe możliwości w podnoszeniu konkurencyjności polskich przedsiębiorców. Pozwoli to na budowę silnej bazy industrialnej zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej, które zarysowują trudne wyzwanie: *the challenge is to find a way of maintaining a strong industrial base able to develop future capabilities at competitive prices. His can only be achieved through European co-operation and a coordinated approach steering the on-going change in Europe's industrial landscape*⁸ (wyzwaniem jest znalezienie drogi, która podtrzymałaby mocną bazę przemysłową zdolną do rozwoju przyszłych zdolności i konkurencyjnych cen. To może być osiągnięte tylko poprzez europejską współpracę i przez skoordynowane, sterowane podejście dla uchwycenia projektowanych przemian europejskich w dziedzinie przemysłu).

⁷ Szerzej: C. Sochala, D. Mientkiewicz, B. Wójtowicz, T. Nalepa, *Możliwości finansowego wsparcia rozwoju PPO. Cz. II. Działania doraźne: NSIP, HNS, offset, projekty badawcze*, „Kwartalnik Bellona” 2012, nr 1, s. 206-220.

⁸ A. Tajani, M. Barnier, *A NEW DEAL FOR EUROPEAN DEFENCE*, Towards a more competitive and efficient defence and security sector, Edited by DG Enterprise and Industry – Defence, Aeronautics and Maritime Industries, European Commission, Brussels, JULY 2013, s. 1.

Tylko silnie rozwinięta krajowa kooperacja i koordynacja w dziedzinie rozwoju przemysłu może wesprzeć powyższe wyzwanie.

Po drugie, Unia Europejska potrzebuje silnej Polski, aby wzmocnić swój głos oraz swoje interesy w ramach NATO. Polska będąc państwem bałtyckim powinna pamiętać także o tym, że w styczniu 2011 roku NATO przyjęło Sojuszniczą Strategię Morską, która określa rolę, jaką Siły Morskie Sojuszu będą pełnić w kolektywnej obronie. Ponadto stoją przed nimi jeszcze inne zadania, a mianowicie zadania w zakresie zarządzania kryzysowego oraz zapewnienia bezpieczeństwa morskich szlaków komunikacyjnych. W takim razie, jeżeli Polska będzie odgrywać aktywną rolę w operacjach NATO z udziałem wszystkich rodzajów sił zbrojnych, w tym Marynarki Wojennej RP w kontekście Sojuszniczej Strategii Morskiej, jej głos przy opracowywaniu strategicznych priorytetów NATO będzie silniejszy. Ponadto tym sposobem zabezpieczy sobie dbałość o narodowe interesy.

Po trzecie, Polska potrzebuje dobrze zorganizowanej i sprawnej współpracy na szczeblu rządowym, ponieważ pozwoli to wzmocnić jej pozycję jako kontynentalnego gracza, który będzie miał realny wpływ na przyszłość całego regionu euro-atlantycznego. Musimy stale poszukiwać swojej odpowiedniej i znaczącej roli w nowej Europie. Temu może służyć chociażby lepsza kooperacja w ramach Trójkąta Weimarskiego. Pan Stefan Kornelius w swej książce pt.: „Pani Kanclerz Angela Merkel” pisze: *Przed wszystkim jednak pozostałe kraje europejskie potrzebują pewności, że w samym środku Europy nie powstaje niezależne od innych mocarstwo, które wprowadza nową równowagę na kontynencie. Niemcy nie mogą być tą nową Europą, to się nie uda. Merkel nie wyświadczyłaby przysługi ani Europie, ani własnemu państwu, gdyby zajęła się wyłącznie kwestią produktywności czy jednostkowych kosztów pracy. Jednak kontynent musi również zrozumieć, że jego dobrobyt, wolność i bezpieczeństwo będą zagrożone, jeśli zostaną zlekceważone wspólnie wypracowane zasady działania*⁹.

Jednakże należy zdawać sobie sprawę, że największe zagrożenia powstają nawet w najdalszych zakątkach ziemi. Chociaż np. Morze Południowochińskie, Ocean Indyjski albo Zatoka Perska wydają się odległe od Polski, to w rzeczywistości jakiegokolwiek zakłócenie w ruchu morskim z powodu pirackich agresji, występujących roszczeń terytorialnych, miałyby niekorzystny wpływ nie tylko na polską gospodarkę.

Piątym argumentem, dla którego krajowa administracja rządowa powinna kooperować z poszczególnymi agencjami na najwyższym poziomie – to praktyczne korzyści wynikające z doświadczeń zdobywanych podczas wspólnych przedsięwzięć

⁹ S. Kornelius, *Pani Kanclerz Angela...*, dz. cyt., s. 282.

wykonywanych z europejskimi czy sojusznicznymi partnerami. Przykład dotyczący małych i średnich przedsiębiorstw w kontekście poprawy ich sytuacji na rynku jest dziś bardzo istotnym faktem świadczącym o rzeczywistym zainteresowaniu danego państwa w swój rozwój gospodarczo-obronny. Ranga tego problemu jest na tyle ważna, że dyskutowana jest na forum np. Doradczej Grupy NATO ds. Przemysłu. Inwestycje inicjowane przez małe i średnie przedsiębiorstwa mogą skutkować nie tylko ochroną polskich interesów na świecie. Stanowi to również silny impuls dla krajowej gospodarki.

Po szóste – stan gospodarki morskiej wymaga podejmowania strategicznych decyzji w ramach sprawnego procesu kooperacji wszystkich podmiotów administracji rządowej przy potrzebnym wsparciu ze strony istniejących bądź formowanych agencji. Budowa nowoczesnej floty sprawi, że Polska nadal będzie czerpać korzyści w tym ważnym sektorze europejskiej gospodarki. Tutaj trzeba podkreślić jakże ważną rolę Agencji Rozwoju Przemysłu (ARP) w tworzeniu odpowiedniego klimatu na rzecz wsparcia działań chociażby Ministerstwa Gospodarki.

Jako siódmy powód doskonalenia poziomu współdziałania krajowych podmiotów zarządzania na najwyższym szczeblu, należy wymienić kwestię o charakterze działań długofalowych. Mamy tu na myśli zmianę klimatu i rodzące się implikacje dla bezpieczeństwa wszystkich państw. Polska jest jednym z sześciu państw nearktycznych, które mają status obserwatora w Radzie Arktycznej. Jej prace koncentrują się w znacznym stopniu od rodzaju zmian, które zachodzą w regionie Arktyki.

W obliczu tych wszystkich wyzwań, jakim jest rozbudowa kraju w dziedzinie gospodarczo-obronnej, wykazujemy konieczność zapewnienia trwałej i solidnej współpracy pomiędzy istniejącymi agencjami i jak też nowo tworzonymi z administracją rządową.

Rola AIO w zakresie wspomagania PPO w obszarze nowoczesnych technologii

W rzeczywistości należałyby wyodrębnić dwa główne procesy, które wpływałyby na realizację inwestycji obronnych w Polsce:

- zarządzanie systemem (Agencja ds. Inwestycji Obronnych);
- wspomaganie systemu (różne instytucje i organizacje, stowarzyszenia).

Autorzy widzą potrzebę zaakcentowania przyszłej roli jaką pełnić będzie nowo powołana Agencja ds. Inwestycji Obronnych. Szczególną rolę upatruje się uproszczeniu relacji podmiotów gospodarczych z administracją rządową oraz realizacją przez rząd szeroko rozumianej polityki rozwoju Przemysłowego Potencjału Obronnego (PPO). W tym obszarze przedsiębiorcy napotykać szereg utrudnień

wynikających z interpretacji prawa przez poszczególne ministerstwa. W opinii autorów artykułu, AIO byłaby odpowiedzialna za kontakty z administracją rządową, jednocześnie sama stanowiłaby platformę uproszczonego kontaktu, gdzie przedsiębiorcy będą mogli rozwiązać problemy związane z obszarem odpowiedzialności AIO. W tym aspekcie odpowiedzialność AIO stworzy jednolity system rozliczania za podjęte decyzje, którego nie obserwujemy na obecnym etapie współpracy PPO z administracją rządową.

AIO przejmie docelowo zagadnienia zarówno współpracy w ramach Programów NSIP i HNS oraz PMG, które charakteryzują zadania obronne wykonywane w okresie zagrożenia wojennego i w czasie wojny, ale również wspomaganie technologii i rozwój PPO w ramach umów offsetowych, będącym działaniem realizowanym w czasie pokoju. Takie kompleksowe działanie w przyszłości spowoduje synergiczny efekt, jakiego obecnie nie daje się zaobserwować, ze względu na rozproszenie działań merytorycznych i braku odpowiedzialności w poszczególnych organach administracji rządowej. Działania te nie powinny być rozgrywką pomiędzy politykami. Taką właśnie ideę zapewni powstanie AIO, która swym działaniem w zakresie współpracy obejmie zarówno PPO, jak i organy administracji rządowej i inne organizacje wspomagające proces konsolidacji przemysłu obronnego. AIO będzie odpowiedzialna za zarządzanie PPO w obszarze programów NSIP, HNS, PMG oraz offsetu i jednocześnie powinna mieć wpływ na politykę rozwoju przemysłu obronnego. AIO będzie zobowiązana do przedstawiania propozycji legislacyjnych i innych rozwiązań obejmujących PPO.

Taka perspektywa umożliwi unormowanie wszystkich nieuregulowanych problemów, jak również wyzwoli większą kreatywność PPO. Jasno sprecyzowane obowiązki zawarte w regulaminach pracy poszczególnych departamentów AIO nie pozwolą na dowolność interpretacyjną i będą opoką wypracowanych rozwiązań przez merytoryczny personel tych departamentów.

Autorzy szczególną rolę przypisują właściwie przygotowanym i realizowanym umowom offsetowym, które pozwolą na zaadaptowanie nowych technologii „Know-How” przez PPO. Zwiększy się przez to wachlarz asortymentowy i jakościowy polskich producentów sprzętu, uzbrojenia i amunicji. Zdrowe zasady i duże wymagania w tym zakresie wobec podmiotów zagranicznych, pozwolą właściwie kreować rozwój PPO w wybranych kierunkach ich specjalizacji.

Powiązanie nowych rozwiązań w obszarze asortymentowym potencjalnie zwiększy konkurencyjność PPO w zakresie zgłaszania się do przetargów obowiązujących w programie NSIP i HNS. Jednocześnie, poszerzony katalog uzbrojenia i sprzętu wojskowego (UiSW) oraz środków bojowych (SBOJ) pozwolą na większe wykorzystanie w ramach PMG. Autorzy pragną zwrócić uwagę czytelników na

fakt sprzężenia zwrotnego zachodzącego pomiędzy pozyskaniem i wdrożeniem do produkcji nowych rozwiązań w zakresie UiSW i SBOJ (umowy offsetowe, wykorzystanie 7PR, PO IG, projektów badawczych), a możliwościami PPO na realizację określonych zobowiązań w ramach NSIP i HNS.

Zakończenie

W niniejszej publikacji przedstawiono zasadnicze rozwiązania prawne i organizacyjne, związane z współdziałaniem AIO z administracją rządową, a także wiążące się z tą działalnością współczesne wyzwania.

Jakkolwiek by nie oceniać znaczenia tego istotnego zagadnienia z punktu widzenia jego skali i skuteczności – a dotychczasowa ocena wdrożenia powyższego zamierzenia wydaje się być trafna – faktem jest, że w ostatniej dekadzie, po wielu latach istniejących kontrowersji w tym zakresie, autorzy starają się wyeksponować ważną zdolność AIO jako ogniwa wpływającego pozytywnie na proces kooperacji na najwyższym szczeblu zarządzania i kierowania. W związku z planowaną intensyfikacją prac nad *Wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej* sprawa dalszego doskonalenia krajowego współdziałania wszystkich instytucji będzie coraz częściej powracać.

Należy podkreślić, że krajowa współpraca międzyresortowa potrzebuje nowej jakości. Można to osiągnąć, realizując nowe rozwiązania, które wymagają jednakże odważnych decyzji. Trzeba zdawać sobie sprawę, że bez nich nie będzie postępu. Tak jest w każdej dziedzinie. Te decyzje mogą uruchomić długotrwałe działania, które będą zdolne stawić czoła współczesnym zagrożeniom i wymagającym zdarzeniom. Przed polskim rządem stoi zatem plan doskonalenia administracji państwowej. Władze Unii Europejskiej na pewno przyjąłby ten plan z zadowoleniem, a Kwatera Główna NATO dostrzegłaby także wzrastające zaangażowanie Polski w trudny proces dalszego rozwoju technologicznego.

Powinniśmy w pełni rozumieć, że doskonalenie własnej administracji i podnoszenie jej form współdziałania, jest zadaniem kosztownym i złożonym. Jednakże w czasach, gdy globalne bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy są kluczem do pomyślnej przyszłości, współdziałanie oraz kooperacja mają fundamentalne znaczenie dla narodów regionu euro-atlantycznego.

Bibliografia

- Dudziak J., Kuciewicz P., Litwin J., Skrzypiński S., Spigarski H., *Polski przemysł okrętowy, Polish Shipbuilding Industry 1945-2000*, Biblioteka Okrętowca Wydawca: „Okrętownictwo i Żegluga” Sp. z o.o. Gdańsk 2000.
- Kornelius S., *Pani Kanclerz Angela Merkel*, Wydawnictwo FILIA, Grupa Termedia Sp. z o.o., Wydanie I, Poznań 2013.
- Kożuch B., *O współdziałaniu. Dlaczego trzeba i warto współdziałać*, <http://www.isp.uj.edu.pl/documents/2103800/58f23e0d-4f68-413f-b947-9f86f31691da>
- Praca zbiorowa, *Vademecum Offsetowe*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Programów Offsetowych, Warszawa 2009.
- Sochala C., Mientkiewicz D., Wójtowicz B., Nalepa T., *Możliwości finansowego wsparcia rozwoju PPO. Cz. II. Działania doradcze: NSIP, HNS, offset, projekty badawcze*, „Kwartalnik Bellona” 2012, nr 1, s. 206-220.
- Stawecki P., *Wojsko Marszałka Józefa Piłsudskiego*, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 2004.
- Tajani A., Barnier M., *A NEW DEAL FOR EUROPEAN DEFENCE, Towards a more competitive and efficient defence and security sector*, Edited by DG Enterprise and Industry – Defence, Aeronautics and Maritime Industries, European Commission, Brussels, JULY 2013.
- Wójtowicz B., Nalepa T., *Nowoczesne zarządzanie obrotowymi inwestycjami sojusznicy Unii Europejskiej*, „Wiedza Obronna. Kwartalnik TWO” 2013, nr 1, 45-70.

COOPERATION BETWEEN THE DEFENCE INVESTMENT AGENCY AND GOVERNMENT ADMINISTRATION FOR DEVELOPMENT OF THE DEFENCE INVESTMENTS ON THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND

Keywords: Government Administration, Defence Investment Agency (DIA), cooperation, security science, concept, defence investments

SUMMARY

In this article we presented a few issues concerning a new concept of cooperation between the Defence Investment Agency and Government Administration for development of defence investments on the territory of the Republic of Poland. Moreover we reminded that we should consider these aspects in a new idea of establishment of a new Defence Investment Agency (DIA). Authors proposed a new option of cooperation. They pay attention for establishment of suitable level of cooperation with aspects of security science.